

AVONDMAALSBEKER NICOLAASKERK OLDENZIJL NAAR DAMSTER ZILVERKAMER

8 juli 2016 – Jarelang lag hij in een doos in een donkere kluis, veilig gewikkeld in een oud T-shirt. Vorige week zag hij opnieuw het daglicht. Binnenkort krijgt hij een prachtige plek in De Groninger Zilverkamer in Appingedam. Vrijdag werd hij daar al even voorzichtig op z'n plek gezet. Het gaat hier over de avondmaalsbeker van de Nicolaaskerk in Oldenzijl.

De beker werd in 1703 gemaakt in de stad Groningen door meesterzilvermid Johannes Dronrijp. Op de beker staat een cartouche (omlijst schild), onder twee jachthorns met gewei. De cartouche bevat de tekst: *Kerke Beker / tot Oldenzijl / 1703*. Daarboven staan een wapen met een kroon en twee palmen. De initialen op de beker zijn waarschijnlijk van de vroegere bewoners van de boerderij Aylbadaheerd op de kruising Oldenzijlsterweg, Hommesweg en 't Baalkjepad in Oldenzijl. Bijzonder is dat er ook een deksel bij de beker hoort. De beker is altijd gebruikt bij het heilig avondmaal, één van de sacramenten in de protestantse kerk waarbij het lijden en sterven van Jezus Christus wordt herdacht door het eten van brood en het drinken van wijn. Uit een avondmaalsbeker.

De avondmaalsbeker van de Nicolaaskerk werd, zo ongeveer met het overgaan van de kerk naar de Stichting Nicolaaskerk Oldenzijl tien jaar geleden, niet meer gebruikt. Een tijd lang stond hij nog tentoongesteld in de kerk, maar sinds de deur dagelijks open ging, was dat niet meer verantwoord. De beker, die eigendom is van de Protestantse Gemeente Roodeschool, verdween veilig achter slot en grendel, samen met het andere avondmaalsgerei, een schenkan en twee borden. En verdween daarmee ook uit het zicht.

Vrijdag kwam daarin verandering. De beker werd door Koos Dijksterhuis, voorzitter van de Stichting Nicolaaskerk Oldenzijl, in bruikleen overgedragen aan Herma Grimmus van De Groninger Zilverkamer. In vervolg op een eerdere expositie daar van avondmaalszilver van de kerkelijke gemeente Maarland heeft de Zilverkamer besloten permanent Noord-Groninger avondmaalsgerei tentoon te stellen. De beker van Oldenzijl krijgt in die expositie nu ook een plek. Een bijzonder moment, ook voor scheidend bestuurslid Tineke Wiepkema-Wiersema, die mede aan de wieg stond van de Stichting Nicolaaskerk Oldenzijl. Het bestuur nam tijdens deze bijeenkomst afscheid van haar.

Naast het avondmaalszilver is in de Zilverkamer een omvangrijke collectie Groninger zilver te zien, die bijeen is gebracht door het SNS-fonds Eemsmond. Die collectie geeft een beeld van zilversmeedwerk van zilversmeden uit Appingedam, Groningen en de Ommelanden van de zeventiende tot de twintigste eeuw. Ook de avondmaalsbeker van de Nicolaaskerk kan daar nu, met nog veel meer fraai avondmaalszilver, door iedereen worden bewonderd. De Groninger Zilverkamer is te vinden aan de Oude Kerkstraat 1 in Appingedam.